

Do krytyków i pionierów kultury braskawskiej. Jednoroczne szkoły rolnicze, zakładane w powiatach przez samorządy, mają bardzo ciężkie zadanie do przezwyciężenia.

Dlaczego tak jest? Dlatego, że jeden buduje, a drugi psuje. Bo łatwiej jest zepsuć, niż naprawić. I przez to jedynie słyszymy, że szkoły nie promieniują i są nie warte.

W roku 1927 z inicjatywy p. Starosty Januskiewicza, została założona jednoroczna szkoła rolnicza w maj, sejmikowym w Opsie, a z końcem lutego r. b. mamy 56 uczniów, którzy szkołę tę w przeciągu dwóch lat ukończyli.

Wobec powyższego widzimy, że braskawscy krytycy i pesymiści, nie sięjąc, pragną obity zbierać plon. "Ziemia nasza nie chce rodzić. Trzeba po niej z głową chodzić."

Wielkim wrogiem naszym była i jest ciemnota, brak nauki, a szczególnie nie rozumie nie jej potrzeby wsi się na każdym kroku na nas. Bo wszędzie daje się słyszeć na wsi: „poco nam szkoła”, „moj baka i raśpascaca nie umie, a chleba boli mien, jak ja ciapier” i tak nawet mówią, że za moskala żadnych szkół nie było, a chleba „było-o”.

On nie chce poznać wiśniaka, jego wad i zalet, bo są w duszy jego różne skrytki i tajniki, które niedostępne i zamknięte są dla oczu takich apostołów. Natomiast ci, którzy z sobą razem obcowali i razem za byciem nawet w pole chodzili, bezwzględnie potrafili to wszystko zbrojrykać.

Bo stuletnia niewola nasza sprawiła, że pola nasze urodzajne pozarastały chwastami a samymi stacali się mimowoli w przepaść której dno było zalane cuchnącym bagnetem ciemnoty.

Władze samorządowe i księża! Waszą troską musi być znalezienie najskuteczniejszego sposobu, któryby Ojczyźnie ukochanej przygotował promienne jutro.

RÓŻNE SPRAWY.

Co mówił marszałek Foch o sznaskach Niemiec podczas wojny, a o czym nikt po jego śmierci nie wspominał. — Brak sensacji aktualnych... lecz tylko pozornie. — Rewolucja w Monaco. Zabójstwo hrabiego ze Stolberg-Wernigerode. — Obierana do ostatniej nitki madame de Zubkównie — Słodko-kwaśne powitanie w Budapeszcie „najpiękniejszej z Węgerek”. — Niepowodzenie w Wiedniu „rozwodowej” sztuki Hasenclevera „Małżeństwa zawierane są w niebie”.

Niech i ja cośnieć dorzucę do formalnej lawiny biograficzno-anegdotyczno-rewelacyjnej wiadomości, co ze szpałt prasy całego świata zwałiła się — na trumnę marszałka Focha.

O ile mogłem przebić się przez te zasy, nie widzę aby ktokolwiek wspominał o wcale głośnym swojego czasu — a tak niedawnym — interview udzielonym przez nieboszczyka marszałka Francji, Anglii i Polski korespondentowi wszechświatowej agencji London General Press, d-rowsi Revezszowi.

Wywiad był ogłoszony jednocześnie w kilku najważniejszych organach prasy wszechświatowej, a zawierał wynurzenia marszałka Focha, do prawdy bardzo, bardzo interesujące — i nieoczekiwane.

Dr. Revezsz rozmawiał ze zwycięskim wodzem Koalicji w Paryżu 25 lipca roku ubiegłego. Zadał mu jedno pytanie — lecz zaiste mocno drażliwej natury.

Tak! Niemcy mogli wygrać wojnę. A nietylko na początku kompanji lecz jeszcze na wiosnę 1918-go roku. Jeśliby — dodał marszałek — doskonalnie niemieckie plany strategiczne były należycie wykonane pod względem technicznym.

I w krótkim lecz treściwym i ściśle faktycznym wywodzie, uzasadnił wódz Koalicji tak zaiste sensacyjny pogląd. Węzłowo: wkroczywszy do Belgji (plan generała hr. von Schlieffena) należało, jak generał Schlieffen nieustannie zalecał, wzmacniać i wzmacniać prawe skrzydło aby mogło dotrzeć aż do francuskiego wybrzeża Kanału la Manche i zająć conajmniej Boulogne. Tymczasem prawe skrzydło, z racji niepodtrzymania go wszelkimi siłami, nie mogło tego rozstrzygającego manewru wykonać. Z tej też racji została armja Klucka odepchnięta — z pod samego Paryża! Prawe skrzydło było za słabe!

Powtórze. Prawda, że z racji zmniejszenia armji Klucka do cofnięcia się, siły zbrojne niemieckie znalazły się po bitwie pod Marną w sytuacji wcale ciężkiej, gdy utworzyła się luka między armją Bülowa i armją Klucka, ale naczelne dowództwo niemieckie popopełniło nieprzebacalny błąd nakazując pospiesznie cofanie się z nad Marny na całej linii... Dobre wykonanie planu — to grunt! Ważniejsze to nieraz od samego planu. Cała ofensywa niemiecka na froncie zachodnim była znakomicie uplanowana; nie dopisało tylko jej wykonanie.

Po trzecie. Nawet po ofensywie generała Mangins'a, 18 lipca 1918 r. jeszcze położenie Niemiec nie było rozpaczliwe. Nie mogę pojąć — mówił marszałek Foch — dlaczego generał Ludendorff nie nakazał 20 sierpnia 1918 generalnego cofnięcia się na linię Metz - Bruksella - Antwerpja! Byłby jeszcze rok przetrzymał... a w ciągu roku może się na wojnie dużo, dużo wydarzyć...

Missisipi swym dorocznym zwyżaniem przybrała obecnie w rozmiarach zastraszających. Śniegi stopniały gwałtownie i woda podnosi się z godziną na godzinę. Sytuacja przedstawia się najgorzej w Stanie Alabama, tamy nie wytrzymały naporu i pękły — woda zalała setki mil. Rzeka Tea, dość duży dopływ Missisipi, również wylała — przedwcześnie połączone wody obu rzek utworzyły istne morze.

Miasto Elba licząca kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców, zostało zaskoczona zniemacka. Była noc — wszyscy spali spokojnie, gdyż wieczorne komunikaty donosiły pomyślne wiadomości z frontu tamowego. I nagle, około 2-iej w nocy pierwsza fala zalała ulice. Woda podnosiła się z fantastyczną szybkością, w przeciągu trzech kwadransów, dwumetrowa warstwa pokrywała ulice.

Mieszkańcy w popłochu chronili się na dachy. Wprost z łóżka, w koszulach i pyjamach gramolili się na najwyższe kondygnacje. A zimno było porządnie — parę stopni ciepła zaledwie, a w dole po brukach i chodnikach, dosięgając już niemal okien pierwszego pietra, pędził gwałtowny strumień brudnej, obrzydliwej wody. Biedni mieszkańcy dygotali ze strachu i chłodu, co będzie jeśli woda podmyje mury, jeśli kamienice zaczną się walić?

Na brzegach czuвано. Zorganizowano pomoc. Łodzie motorowe, statki, aeroplany — wszystko puszczono w ruch. Ale dotrzeć do Elby i wiosek okolicznych nie było łatwo. Wściekły prąd niosił motorówki momentalnie, najsilniejsze nie były w stanie posunąć się przeciw prądowi. Aeroplany woliowały wprawdzie nad zatopionymi domami ale mało było z nich korzyści. Lotnicy rzucali bochenki chleba i konserwy: część wpadała do wody, część dostawała się jednak nieszcześnie.

Większe statki mogły dopłynąć dopiero po 24 godzinach gdy prąd stał się mniej bystry. Zabierano całe partie mieszkańców i odwożono na ląd.

„Ile ludzi zginęło dokładnie nie wiadomo, w każdym razie paręset z pewnością. Sporo domów zawałło się, inne są poniszczone i remont ich będzie kosztował prawie tyle co wybudowanie nowych. Oprócz Elby najwięcej ucierpiała miasto Genewa (w centrum woda dosięgła poziomu 6-ciu metrów!), Puston i Wisconsin.

Korzystając z zamieszania i paniki bandy rabusiów płądowały najspokojniej po mieszkaniach i składach. Przybywali ci apasze na łodziach pozorując na robotników i wybaców powodzian. Ale miast ściągać skostniałych ludzi z dachów, ścigali z niezalangiem jeszcze lokali, co się tylko dało. Nim policja zwróciła na nich uwagę i nim znalazła odpowiednie środki pościgu, złodziejzaski obłowili się porządnie. 4 38. S.

Pisarza prowentowego — pomocnika gospodarczego. praktycznie i gruntownie znającego gospodarstwo podwózkowe, dozór i prowadzenie rachunkowości spichrza i magazynu, kontrolę żywienia inwentarza, tylko z poważaniami referencjami poszukuje gospodarstwo rolne hodowlano-nabiałowe. Oferty i zgłoszenia osobiste składać do kierownika Wydziału Hodowlanego Wil. Tow. Roln. Zawalna 9.

Nowość Model 1929 RADIO. Trzechlampowy ekranowy odbiornik co do mocy zasięgu i selektywności zastępuje 5 — 6 lampowy. Ekonomiczny, tani i łatwy w obsłudze. Wileński Pomoc Szkoła Wilno, Wileńska 38. 00210

OSŁABIENIE BLEDNICE LECZY HEMOGEN oryginalny tylko z firma K.L.A.W.E

Zalecane przez Stację Doświadczalną w Bielnkach (Tyg. Roln. Nr. Nr. 11—12 z r. b.) Owsy: Rychlik Trybaficki, Żółty Lochowa, Findling, Sobieszynski, Zwycięzca I—EII poleca Wileński Spółdzielczy Syndykat Rolniczy Wilno, ul. Zawalna 9, tel. 323.

OBUWIE Bufallo Stoń, Ceda. Galanterja Bielizna damska męska Firanki Obrusy Koce Cerata Linoleum Chodniki Dywany L. ZALKIND UL. WIELKA 47.

Pomnik wykonany w gipsie, oddany już do odlewni.

Jeszcze w roku bieżącym stanąć ma na bulwarach nad Wisłą w Warszawie wspaniały pomnik poległym dowórcy i granit b. soboru z placu Saskiego. W Wilnie ukończył się Komitet Budowy Pomnika w składzie następującym: Prezes honorowy — wojewoda Wileński Wł. Raczkiewicz — członkowie komitetu Mieczysław Bohdanowicz, prezes Zarządu Głównego Staw. Dowórczyków, Władysław Smilgiewicz — Prezes okręgu Wileńskiego i Stefan Wiśniewski — członek Zarządu Głównego.

WEGIEL i KOKS wagonowo oraz tonnowo w plombowanych wozach M. DEULL, w Wilnie Jagiellońska 3/6 tel. 811 Skład: Polski Lloyd, Słowackiego 27, tel. 14-46.

CHOROBY PŁUC Stosowany przez p. p. Doktorów „Balsam Thiocolan Age” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płucnicy, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała. „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i sklepy apteczne. Zadać tylko w oryginalnym opakowaniu apteki A. GASECKIEGO w O-1995 Warszawa, ul. Leszno 41. Skład w Wilnie, ul. Zarzeckie 30 m. 7.

BONBONIERKA CZEROLABER PLUTOS WŁASNY SKLEP Wilno, Mickiewicza 10.

Ren i przejść do ogólnej defensywy. Przed forsowaniem tej linii byłaby się Koalicja zawałata... a w każdym razie byłaby się wojna przeciągała — na korzyść Niemiec.

Marszałek Foch mówił z czysto militarne punktu widzenia. Co do tego zastrzegł się nawet parokrotnie. Odpowiedział mu, niebawem potem; w wiedeńskiej „Neue Freie Presse” z 19 sierpnia r. ub. a z politycznego punktu widzenia znakomity polityk i dyplomata, historyk i publicysta, głośny wydawca i redaktor czasopisma „Preussische Jahrbücher” prof. Hans Delbrück (*).

— Pomijam — pisał Delbrück — żeśmy walczyli z przeciwnikiem siedm razy od nas silniejszym (w materiale ludzkim i zasobności materialnej). Nie wykonanie naszego planu było złe, lecz sam plan był zły. Stary Moltke miał plan wojny na dwa fronty i trzeba było trzymać się planu starego Moltkego: defensywa na Zachodzie i najgwałtowniejsza ofensywa na Wschodzie! Przeciwnicy tego planu obawiali się, że nas Rosja — jak Napoleon — pociągnie w bezkreśne swoje obszary. Lecz myśbyśmy bynajmniej nie potrzebowali parć się aż do Moskwy! Poco? Wystarczyłaby jedna kapitalna wiktoria odniesiona nad Rosją, jedno zwycięstwo... co się zowie! A zaraz po nim: wskrzeszenie Polski niepodległej pod berłem któregoś z arcyksiążąt austriackich i... zaproponowanie Rosji pokoju kompromisowego. Taką Polskę pod Habsburgiem, połowicznie tylko niepodległą byłaby stokerd dla Niemiec wygodniejszą niż bezpośrednie sąsiedztwo z rosyjskim kolosem. No, i groźna potęga tego kolosa byłaby złamana.

I — nie trzeba nam było przez Belgję iść!... Jeślibyśmy Belgji nie byli

tkneł, Anglia palcemby nie ruszyła. Tak, tak... Zawsze polityka musi iść w parze ze strategią; bez mocnego podkładu politycznego najlepsza strategia militarna djabła warta. Ludendorff i Tirpitz parli bez pamięci i nie licząc się z niczem do... z w y c i e s k i e g o pokoju. O innym słuchać nie chcieli nawet w najkrzykliwszych momentach. To nas zgubiło!

Marszałek Foch ma rację, że mogliśmy nawet jeszcze na wiosnę 1918 r. wybrnąć z fatalnych tarapatów — lecz był to osiągnięcia nie żaden pokój zwycięski tylko pokój kompromisowy. Trzeba go było zaproponować Koalicji jeszcze na wiosnę 1918 r. — jednocześnie obowiązując się wycofać z Belgji niezwłocznie i zapłacić pełne odszkodowanie za wyrażone spustoszenia. Wówczas, na kompromisowych konferencjach pokojowych możemybyśmy nawet jakąś część kolonii odtargowali...

A teraz a teraz... Prof. Delbrück pisał to wszystko na całe miesiące przed rozpoczęciem się w Paryżu tak zwanej Konferencji Rzeszoznawców. Dziś niewątpliwie ma dokładne o niej relacje. Wie dobrze jakie chmury miliardów — choćby rozłożone na 37 lat — gromadzą się nad Niemcami.

Nieboszczyk marszałek Foch głębok „boche” ów nienawidził. Pobawsz ich, już żadnych komend buława swoją marszałkowską nie wydawał, tylko zdaleka pomrukiwał do panów rzeszoznawców paryskich, czyniąc raz po raz znany gest z igrzysk starożytnych: odstawionym od pięci pierwszym palcem wciąż pchał w dół, w dół, w dół... Tem znamienitsza i ciekawsza była jego opinia, którą przypomniał mi w paru słowach.

ki temat! Tyle szpałt zalewało się leciutko temi horendalnymi chłodami. Depesze ze wszystkich stron Europy — i już! Żadnych nie potrzeba było wywodów, poglądów, konsyderacji... A teraz co? O Lidze Narodów publiczność już za zdane skarby czytała nie chce. Magistrat robi, co może. Na wiosnę wszystko rośnie, to jakżeby podatki nie miały wiegać temu prawu natury?

O czym pisać? Naiwne, nieopatrne pytanie! A przecież proszę spróbować pierwszemu lepszemu znajomemu spotkanemu u Sztralla albo na ulicy, zadać pytanie: „Kto dziś panuje w Monaco?” (Nie w Marokko lecz w Monaco) — co odpowie? Ręczyć można, że całkiem naopak odpowie. Albo wyjedzie — z Albertem I-szym.

Tymczasem w Monaco panuje dawno już jego syn, urodzony z lady Douglas-Hamilton, księżką Ludwik II-gi, liczący obecnie 59 lat. Do dziś dnia jest bezżenny. Chodziły słuchy, w roku przeszłym, że zaręczył się z córką Pierponta Morgana lecz do sakramentu nie doszło. Natomiast jeszcze w 1919 r. przyznał księżką Ludwik II-gi za swoją najautentyczniejszą córkę oficjalnie — panię urodzoną w 1898 gdzieś w Algierze. Na imię jej Charlotte. Nietylko księżką przyznał ją za swoją córkę lecz tytuł jej nadał księżniczki de Valeninois i ogłosił ją... spadkobierczynią monakijskiego tronu. Owa następczyni tronu monakijskiego poślubiła księcia Piotra de Poignac, który się w Monaco naturalizował a w prezencie od teścia otrzymał tytuł księcia Monaco. Księżki i księżnie Monaco urodził się pięć lat temu syn. Dano mu imię Rainer.

Otóż poczciwi obywatele księstwa Monaco, niepalący, jak wiadomo, ani glosza podatku, którym chyba tylko ptasiego brankie mleka, gdy sensacyjnie chłody wszędzie usta, y zaufowali światu nową aktualną sensacją: ewolucję w Monaco! Rewolucję?! A imże co się stało?

A stało się... Oto — podobno — księżka, pod nieobecność „parlamentu” (nowych wyborów księżka jak nie naznacza, tak nie naznacza) takie zaprowadził w księstwie Monaco porządku, raczej nieporządku, że... napływ zlotodajnych cudzoziemców zaczął zmniejszać się, bodaj czy nie z dnia na dzień! Okropność! Obywatele, wyczerpawszy wszystkie z księciem układy i pertraktacje, zmusili go — abydykować na rzecz, wspomnianego wyżej dziesięcioletniego księcia Rainera.

Jest to jednak — czysto monakijska — abdykacja warunkowa a raczej próba. Jeżeli małoletni nowy księżka, a właściwie działająca w jego imieniu regencja, nie zaprowadzi w ciągu sześciu miesięcy tych reform, których ludność żąda, wówczas ma być i ten małoletni księżka złożony z tronu i ma być w Monaco ogłoszona — re-publika.

Zagorzali jej wyznawcy spodziewają się, że wówczas dopiero cudzoziemiec pchać się będą do księstwa Monaco jak na odpust! O sancta, sancta simplicitas!

Albo ta świeżutka historia o zamordowaniu magnata hrabiego Eberharda zu Stolberg - Wernigerode! Aresztowany jego rodzony najstarszy syn, 28 letni, przyszył ordynat... aresztowana żona zabitego hrabiego. Strzał dany w głowę z tyłu, z fuzji stojącej w hrabiego pokoju, nabitej kulą dum-dum... Wielka sensacyjna sprawa. Albo też najaktualniejsza pod stołcem skandaliczna afera z wyzuwaniem ze znacznej fortuny, poprostu z okradaniem rozdanej siostry, terazniejszej małżonki ks-cesarza Wilhelma przez jej godnego męża Zubkowna i jego — przyjaciół!

Prowadzenie przedsiębiorstw czy opieka nad produkcją

Dwa tygodnie temu na plenarnym posiedzeniu Senatu wybitny znawca naszych stosunków gospodarczych senator Jan Zaglęniczy wygłosił sprawozdanie o budżecie ministerstwa przemysłu i handlu. O sprawozdaniu tem prasa codzienna, z wyjątkiem gospodarczej bliźszych szczegółów nie podawała, jakkolwiek z treścią jego należało społeczeństwu zaznajomić się jaknajdokładniej. Zwłaszcza cenne są uwagi sprawozdawcy, dotyczące systemu prowadzenia przedsiębiorstw państwowych, uwagi, które zaliczyć można do najbardziej rzeczowych i trafnych odpowiadających na zakusy naszych etatów.

Senator Zaglęniczy analizuje namprzód system prowadzenia przedsiębiorstw przez państwo, przytacza literaturę w tym przedmiocie i stwierdza ostatecznie, że badania przedsiębiorstw państwowych dokonane przez wybitnych przedstawicieli naukowej organizacji, wykazały tu następujące zasadnicze wady:

1. brak programu na dłuższy okres czasu;
2. brak bilansu;
3. brak bodźca do podniesienia gorliwości i brak nagrody za oddane usługi;
4. brak odpowiedzialności.

Są to stałe wady wszystkich przedsiębiorstw państwowych. „Taką jest natura państwa, konkluduje sprawozdawca, że nie jest ono w stanie prowadzić dobrze przedsiębiorstw zarobkowych” i stąd wyprowadza wniosek, że jeżeli nawet prowadzenie przedsiębiorstw zarobkowych przez państwo jest nie wskazane, jest sprzeczne z zasadami naukowej organizacji, to tem więcej nie wskazane jest prowadzenie przedsiębiorstw zarobkowych produkcyjnych przez ministerstwo, które z założenia swego jest opiekunem produkcji prywatnej.

Tymczasem u nas jest odwrotnie. Społeczeństwo wybudowało Instytut Aerodynamiczny, organizując lotniska i szkoły pilotów, a Aeroklub — instytucja prywatna — egzaminuje tych pilotów. Natomiast rząd prowadzi przedsiębiorstwa lotnicze. Chemiczny Instytut Badawczy, instytucja prywatna prowadzi badanie dla fabryki azotu, dla „Polminu” i dla kopalni węgla. Rząd zaś prowadzi odpowiednie instytucje zarobkowe. Komitet Normalizacyjny posiadający niesłychanie poważne zadania otrzymuje 53290 zł. subsydjów rządowych a 50090 zł. subsydjów prywatnych. Najmniej otrzymuje instytut obejmujący tak ważne zagadnienia racjonalizacji, któremu inne państwa poświęcają milionowe fundusze, mianowicie Instytut Naukowej Organizacji Pracy, otrzymujący zaledwie 3.000 zł. subsydjum rządowego. W innych państwach instytucje takie prowadzone są właśnie przez rząd a inicjatywa prywatna prowadzi przedsiębiorstwa zarobkowe.

Powyższe uwagi uzasadnia sen. Zaglęniczy przykładem państw obcych: wszędzie widzimy jako cel zasadniczy poparcie produkcji i handlu prywatnego.

Prace przygotowawcze do wyborów do Izby Rzemieślniczej w Wilnie.

Podpisane zostało przez p. wojewodę zarządzenie ustanawiające główną komisję wyborczą dla przeprowadzenia wyborów do Izby Rzemieślniczej w Wilnie. Komisja ta obejmująca cały okręg Izby (woj. Wileńskie) składać się będzie z przewodniczącego (inż. Zdrojewski) os. niu członków i tyluż zastępców, przedstawionych przez osiem najliczniejszych w okręgu zawodów rzemieślniczych a mianowicie: krawiecki, szewski, kowalski, piekarski, stolarski, fryzjerski, rzeźni cki i cholewarski. Zawody te obowiązane są do 7 kwietnia rb. wydelegować swoich członków

Dla przeprowadzenia wyborów w Wilnie ustanowione zostały cztery obwodowe komisje wyborcze: pierwsza obejmująca m. Wilno i pow. Wil. Trocki, druga — pow. Święciański i Brastawski, trzecia — pow. Dziśnieński, Poławski i czwarta — pow. Mołodzieżański, Wilejski i Oszmiański.

Każda z tych obwodowych komisji wyborczych składać się będzie z przewodniczącego (z urzędu będzie nim szef terytorjalnie właściwej dla siedziby komisji władzy przemysłowej i instancji) 4 mianowanych przez p. Wojewodę członków i 4 zastępców z pośród kandydatów przedstawionych przez 4 najliczniejsze w każdym obwodzie wyborczym, zawody rzemieślnicze. Na podstawie statystyki ustalono, że do najliczniejszych zawodów w poszczególnych obwodach należą: I-krawiecki, szewski, kowalski i fryzjerski, II-krawiecki, kowalski, szewski i piekarski i IV-krawiecki, kowalski, szewski i piekarski.

Członkami komisji wyborczych mogą być osoby władające językiem polskim w mowie i piśmie. Kandydaci na członków Izby nie mogą brać udziału w pracach Komisji wyborczych.

Termin wyborów wyznaczony został na 2 czerwca rb.

tego. Rezultat? — wzmaganie się sity państwa i systemu obrotowego i podnoszenie dobrobytu szerokich sfer obywateli. „Trzeba bezwzględnie zejść z organizowania przedsiębiorstw państwowych a wejść na poparcie przedsiębiorstw prywatnych. Praktyka wykazuje, że żadna z zasad, dla których ma się prowadzić przedsiębiorstwo państwowe, nie wytrzymuje krytyki. Trzeba pamiętać, że politykę gospodarczą prowadzi się nie po to, ażeby wyprodukować większą ilość produktów, ale w tym celu ażeby drogą wzmocnienia produkcji krajowej dostarczyć dobrobyt szerokim masom obywateli. Trzeba zawsze pamiętać o tym zasadniczym celu — dobrobycie szerokich warstw — i pamiętać, że prowadzenie przez państwo przedsiębiorstw do tego celu nie prowadzi, bo jak powiedział Vanderelde „L'Etat patron — ouvrier doublement esclavé”.

Jednym słowem nie prowadzenie przedsiębiorstw ale opieka nad produkcją stanowiącą powinna o zadaniach polityki gospodarczej rządu. Tezę tę sen. Zaglęniczy uzasadnił z mistrzostwem niezrównanym, dając jednocześnie wyraz stanowiska sfer gospodarczych.

INFORMACJE.

EKSPORT LNU Z LITWY ZMNIJSZA SIĘ

W roku 1927 eksport lnu z Litwy wynosił 18350 tonn, w następnym roku spada do 9480 tonn. Siemie lniane wykazuje jeszcze większe zmniejszenie się w eksporcie mianowicie: z 25018 tonn na 6993. Również znaczne zmniejszenie się wywozu dotyczy paków, których w r. 1927 wywieziono 5256 ton, natomiast w r. 1928 tylko 3524 tonn.

ZRZESZENIA LOKATORSKIE PRZECIWKO PROJEKTOWI PODWYŻSZ. KOMORNEGO.

Zjazd zrzeszeń lokatorskich, który obradował przed kilkunastu dniami w Warszawie w sprawie znanego projektu ustawy o popieraniu budowy tanich mieszkań, wypowiedział

się przeciwko stwierdzając, że wprowadzenie tego projektu w życie musi pociągnąć za sobą wstrząs całego życia gospodarczego.

KRONIKA MIEJSCOWA.

— (o) Preliminarz budżetowy m. Wilna na rok 1929—30. Pod względem struktury, preliminarz wzorem lat poprzednich dzieli się na: 1) preliminarz zarządu administracyjnego (po 16.578.643 zł. w dochodach i wydatkach i 2) przedsiębiorstw miejskich (po zł. 8.486.547).

Ogólne zestawienie wydatków, zarówno zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych, przedstawia się jak następuje:

- 1) administracja ogólna — 2.019.000 zł.
- 2) majątek komunalny — 694.430 zł.
- 3) przedsiębiorstwa komunalne 1.457.976 zł.
- 4) Wyplata długów — 3.483.800 zł.
- 5) drogi i plac publiczne — 1.077.450 zł.
- 6) Pomiary i plany rozbudowy — 50.400 zł.
- 7) oświata — 2.664.900 zł.
- 8) kultura i sztuka — 196.700 zł.
- 9) zdrowie publiczne — 870.000 zł.
- 10) opieka społeczna — 3.098.000 zł.
- 11) Popieranie rolnictwa — 667 zł.
- 12) popieranie przemysłu i handlu 95.000 zł.
- 13) bezpieczeństwo publiczne — 757.850 zł.
- 14) Różne — 32.900 zł. razem — 16.578.643 zł.

Jak widać z wyżej przytoczonych cyfr, miasto łoży największe sumy na administrację ogólną, spłaty długów, oświatę i opiekę społeczną.

Ogólne zestawienie dochodów zwyczajnych przedstawia się jak następuje: 1) majątek komunalny — 602.330 zł. 2) przedsiębiorstwa — 2.521.814 zł. 3) subwencje i dotacje — 50.000 zł. 5) opłaty administracyjne — 271.600 zł. 6) opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego — 456.500 zł. 7) dopłaty (opłaty specjalne) — 40.000 zł. 8) udział w podatkach państwowych — 550.000 zł. 9) dodatki do podatków — 3.432.400 zł. 10) podatki samoistne — 2.061.700 zł. razem 10.549.574 zł.

Dochody nadzwyczajne przedstawiają się następująco: 1) subwencje i dotacje — 267.477 zł. 2) pożyczki — 4.157.760 zł. 3) dopłaty (opłaty specjalnej) — 327.000 zł. 4) podatki inwestycyjne — 118.250 zł. 5) różne — 1.158.642 zł. razem 6.029.129 zł.

Ogółem dochody zwyczajne i nadzwyczajne wynoszą 16.578.643 zł.

Preliminarze budżetowe przedsiębiorstw miejskich zamkają się sumą 8.486.547 zł., z czego przeważa na rzecz kasy miejskiej wynosi 2.521.814 zł. Poszczególne w dochodach i wydatkach przedstawia się to jak następuje:

- 1) Elekrownia miejska — 4.815.346 zł.
- 2) wodociągi i kanalizacja — 1.870.341 zł.
- 3) rzeźnia — 598.260 zł.
- 4) apteka — 178.000 zł.
- 5) kinematograf — 466.000 zł.
- 6) betonarnia — 60.500 zł.
- 7) zakupy (opał, pasza i inne artykuły) — 370.500 zł.
- 8) wydział budowlany 50.000 zł.
- 9) teatr — 78.000 zł. razem 8.486.547 zł.

OD ADMINISTRACJI.

Prosimy naszych Sz. Sz. Prenumeratorów o wyrównanie należności abonamentowych do dnia 1 kwietnia b. r. oraz o przedpłatę na II-gi kwartał.

SALETRA CHILIJSKA

Najlepszy

Naturalny

Nawóz

Azotowy

£101-8

Bank Związków Kupców i Przem. Żyd

Spółdz. z o. o. Wilno, Niemiecka 22. Telef. 937, 938.

Bank Dewizowy

Inkaso dokumentów i weksli

Przekazy

Kupno i sprzedaż walut i czeków zagranicznych

Przyjmuje wkłady

na warunkach bardzo dogodnych.

Bank Cukrownictwa

Spółka Akcyjna w Poznaniu

SKŁAD CUKRU WILNIE ul. Słowackiego 27.

w magazynach Tow. Polski Lloyd

Sprzedaż cukru hurtowa i detaliczna, poczynając od 1 worka.

Wyszła z druku nowa książka!

Białorusko - Polski słownik Podręczny obejmuje 15.000 słów białoruskich.

OPRACOWANIE B. DRUCKIEGO-PODBERESKIEGO.

Redakcja członek Białoruskiego T-wa Naukowego w Wilnie W. Hryszkiewicz

CENA zł. 7 za egzemplarz.

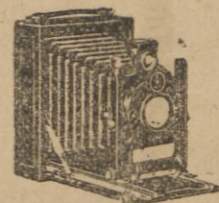
Księgarnie otrzymują rabat. Nabywcy, otrzymujący ze składu głównego co najmniej 5 egzemplarzy, korzystają z rabatu

SKŁAD GŁÓWNY: Wydawnictwo Wileńskie — Wilno, ul. Kwazselna Nr 23.

NIE DECYDUJECIE SIĘ NA KUPNO aparatu fotograficznego PRZED OGŁĄDNIĘCIEM wielkiego wyboru

Aparatów Fotograficznych

Busch
Voigtländer
Leiss Ikon

W SKŁADZIE FABRYCZNYM przyborów optycznych, fotograficznych i geodezyjnych

„OPTYK RUBIN”

WILNO, Najstarsza firma w kraju egzyst. od r. 1840

ul. DOMINIKAŃSKA 17, tel. 10-58.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

(Pod redakcją Cz. Jankowskiego).

— E. de Henning — Michaelis, general wojsk polskich: „Burza dziejowa”. Pamiętnik wojny światowej 1914—17. Dwa tomy. Str. 246 i 228. Warszawa. Gebethner i Wolff 1928.

Z wielką prostotą i szczerością żołnierską opowiedziane osobiste dramatyczne przeżycia — na tle rozległego horyzontu wielkich historycznych wydarzeń. Dużo pierwszorzędny materiał dla przyszłych historyków wiekopomnych czasów, których byliśmy sami uczestnikami. W chwili wybuchu wojny zajmował autor wysokie stanowisko w armii rosyjskiej komendanta twierdzy w Dęblinie (Iwagrod) pełniąc jednocześnie obowiązki dowódcy brygady osmnastej dywizji piechoty. Pamiętnik swój kończy słowami: „Trzy lata przeszło spędziłem wśród ciężkich walk orężnych, szeryłem zniszczenie i śmierć, drezczyłem samą ziemię; stale jednak nosiłem w sercu wiarę, że z dziejowego katalizmu wyłoni się jednak lepsza przyszłość dla Polski. Przeszłość naturalnie spodziewa się czegośkolwiek dobrego od bolszewickiej Rosji, pewny jednak byłem ostodecznego zwycięstwa Koalicji, dla której niepodległa Polska była koniecznością polityczną — i z tą wiarą rozpocząłem nowy okres pracy już w mundurze polskiego żołnierza”.

— Leo Belmont: „Niepotrzebny człowiek”. Powieść filmowa. Warszawa. Tow. Wyd. Rój. 1928 r.

— Karin Michaelis: „Spowiedź kobiety”. Powieść. Warszawa. Tow. Wyd. Rój. 1928.

— „Im Westen nichts neues”. Tak brzmi wzorowany na oficjalnych biuletynach Wielkiej Wojny albo i na historycznym. „Na Szkie wio spakojno”, tytuł powieści najbardziej dziś w Niemczech popularnej. Bo też i napisany z nielada talentem! Autor jej, Erich Marie Remarque, jest faktycznie debiutem na niwie literackiej. Powieść jego to wierny — a przerażający — obraz wojny. Pod względem świetnej plastyki, spokoju, narażonej i wstrząsającego wrażenia, które wywiera, przewyższa słynne „Le feu” i „Clarté” Barbusse’a, „Les croix de bois” Rolanda Dorgelese’a, „Die drei mairys” Duhamela.

— Bolesław Szczepkowski: „Niedźwiedź”. Powieść. Warszawa. Gebethner i Wolff 1928.

Nowy, niepowieszni talent belwerystycki — nowy znak życia i zapowiedź — wiele.

Rzecz dzieje się w Rosji, tuż przed samą wojną, w czasie wojny oraz na początku rewolucji, a rozgrywa się około osoby emigranta — Polaka, kowala wioskowego, oraz jego przyjaciela, ulaskawionego niedźwiedzia puszczy. Kapitałne, pełne humoru i zacięcia sceny z życia wsi rosyjskiej, z całą jej bezdenną głupotą i zabobonem chłopów, wyrażenie narysowane typu „urjadników”, popów, „starszyn”, sama postać kowala — nowoczesnego Longinusa Podbiępiety, przemiele dziesięć polskich, Marusia — wszystko to kipi życiem i wraża się trwałe w pamięć i serce czytelnika.

WILEŃSKI SPÓŁCZELCZY SYNOVKAT

ROLNICZY w Wilnie, Zawalna 9. tel. 323.

POLECA:

Koniczynę czerwoną gwarantowaną, bez kaniarki, o wysokiej czystości i kiełkowaniu, w workach zaplombowanych i atestowanych przez Stację Oceny Nasion,

Tymotkę, Rajgrasy i inne trawy pastewne, Seradę, Nasiona warzyw.

Wszystkie nasiona z gwarancją czystości i sily kiełkowania. ££11-£

POLECA NA ŚWIĘTA

formy do Bab „LUX” tortu, twarogu, baumkuchenu, nakrycia stołowe. Ceny niższe.

Stanisław KRAKOWSKI WILNO. Wielka Nr. 49. Tel. 1436.

NA ŚWIĘTA

Wielekie Szynki i Kiełbasy, Balerony, Salami i Poledwice sprowadzone z najlepszych znanych majątków.

Mąka luksusowa Migdały, Rodzynki, Figi. Owoce w cukrze i Cykaty Puder cukrowy Czekolada 1om „extra”, Szafran, i ki i Olejki do ciast Świeże Masło deserowe. Herbata z kwiatem aroniatyczna, Kawa świeżo palona. WÓDKI gatunkowe i czyste.

KONIAKI, RUMY i LIKIERY.

OLBRZYMI WYBÓR WIN OWOCOWYCH rancicznych gronowych, zawsze najprzeźniejszych gatunkach oraz Miody staropolskie.

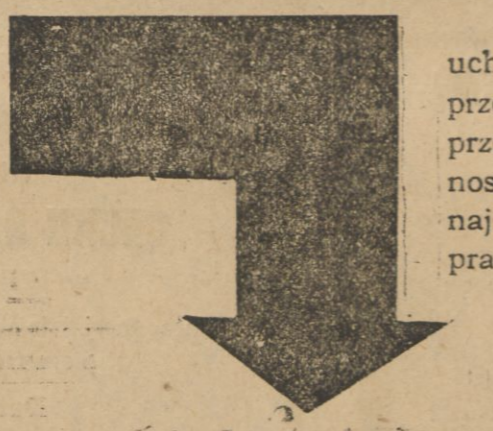
Wszystkie towary w najlepszych gatunkach CENY NISKIE

poleca

A. JANUSZEWICZ

Zamkowa 20-a, tel. 8-72.

PODCZAS ROZTOPÓW WIOSENNYCH

KALOSZE PEPEGE

uchronisz się przed przeziębieniem nosząc najpraktyczniejsze

NA PODSZEWCE TRYKOT.

DAMSKIE... zł. 10.-

MĘSKIE... zł. 11.50

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE

ZWRACAJCIE UWAGĘ NA ZNAK FABR.

Kowarski, Himelfarb i Fejgin

Wilno, Szopena 8, tel. 562.

Składy prowincjonalne:

DUKSZTY, DRUJA, WIDZE, BRASŁAW, GŁĘBOKIE, WOŁOŻYN, HODUCISZKI.

Na zbliżający się sezon nasienny oferujemy

konieczny i tymotkę

we wszystkich gatunkach w Wilnie oraz ze składów prowincjonaln.

DLA PROWINCJI—SPECJALNE ULGI. -7

JÓZEF KLÓDECKI

Zamkowa Nr. 17 (obok kościoła św. Jana). Tel. 928.

Zawiadamia Sz. Klientelę, że na nadchodzący sezon przedświąteczny

poleca:

FIRANKI, OBRUSY, KOLDRY watowe i pluszowe, płótna białozłote, białe damskie i męskie wełny na suknie i płaszcze, JEDWABIE, CHODNIKI, DYWANY.

Ceny zostały niższe.

Wielki wybór wszelkich towarów. -1

Mieszkanie

4 lub 5 pokojowe poszukuje od zaraz ze wszelkimi wygodami (tazienka i t. p.) w sąrodmieściu lub na Zwierzynie (pożądane z ogrodem). Oferty składać do adm. „Słowo” pod J. M.

Mniejszość niemiecka w Polsce

Stary nasz współpracownik p. Władysław Studnicki prosił nas o zamieszczenie następującego artykułu, przedtem już drukowanego w gazecie lwowskiej „Wiek Nowy” w charakterze listu otwartego do redakcji tego pisma.

„Niemiec mający osiadłość we Francji, Polsce lub Italii jest wszędzie nie lojalnym obywatelem — tego państwa, które go żywi, lecz przymusowym mieszkańcem, będącym na służbie zawrotnej idei panowania nad „światem” czytamy w artykule „Grozba przed mniejszością”, artykule wymierzonym przeciwko mniejszości niemieckiej w Polsce. Tymczasem niema narodu, którego członkowie w obcym państwie odznaczałyby się tak znaczną lojalnością względem tego państwa. Potęgę Rosji stworzył Niemcy od Piotra Wielkiego do Aleksandra głupiego, gdyż głupim należałoby nazwać Aleksandra III. Generałowie, którzy zdobywali dla Rosji całe kraje, administratorzy, którzy organizowali życie publiczne i gospodarcze Rosji, przemysłowcy, którzy tworzyli jej przemysł, wszyscy to byli Niemcy. Lecz przyszedł car Aleksander III, uważający się za prawdziwego Rosjanina, pousuwał Niemców z wyższych stanowisk, wytworzył antagonizm państwowy, rosyjsko-niemiecki, politykę Rosji oparł na Francji, która sama oporu potrzebowała. Rezultaty owej polityki poniosła Rosja w wojnie światowej, w klęskach i zawałeniach się gospodarczym. Polska, trzeba to stwierdzić, wbrew utartej opinii, bardzo dużo zawdzięcza Niemcom w Polsce. Oni dali nam ziemiostrój, ustrój miejski, oparli na prawie Magdeburskim, wsię siedzącą na prawie niemieckim, wielki przemysł. We wszystkich dziedzinach znaczny procent wybitnych ludzi, którymi szczyt się Polska, byli pochodzenia niemieckiego. Lelewel, Pohl, Smooka, Brandt i t. d. byli pochodzenia niemieckiego. Żelazna, opancerzona pięść niemiecka rozbiła Rosję, co było warunkiem naszego wyzwolenia i chociaż to zrobili nie dla nas, każde serce, które w ciągu wielu lat biło mocniej na myśl niepodległości, nie może nie odczuwać dla nich wdzięczności.

W obcych państwach Niemcy nie są pasożytami, żywionymi przez te państwa, lecz niemal z reguły ważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego i kultury wogóle. W Stanach Zjednoczonych zaliczają imigrację niemiecką do pożądaną.

Politechniki i uniwersytety amerykańskie powołują na swe katedry profesorów Niemców: wśród dyrektorów wielkich przedsiębiorstw przemysłowych spotykamy w Ameryce znaczny procent Niemców. Wpływy niemieckie w Stanach Zjednoczonych ustępują tylko wpływom W. Brytanii, przewyższając zaś wpływy wszystkich innych narodów europejskich. Niemiecki przemysł, niemiecki zdolność organizacyjną i ich znajomość Europy imponuje Amerykanom, dlatego, to kapitał amerykański idący do Europy idzie, przeważnie do Niemiec, a do państw mniej znanych i popularnych w Ameryce może iść przez Niemcy lub przy ich poparciu.

Trudności kredytowe Polski są przede wszystkim wywołane naciąganiem stosunkami polsko-niemieckimi. Dla ostania się w międzynarodowej walce ekonomicznej Polska potrzebuje olbrzymich inwestycji: budowy kolei, kanałów, elektryfikacji, modernizacji maszyn. Przemysł niemiecki jest nastawiony na inwestycje; znaczny procent wywozu niemieckiego uwarunkowany jest inwestycjami z zagranicy. Rozwój inwestycji w środkowej Europie odpowiada interesom gospodarczym Niemiec. Możliwe są dwie linie inwestycji przy kooperacji niemiecko-amerykańskiej na wschodzie Europy: Polska, Rumunia Turcja — oto jedna linia, Rosja — druga. Pierwsza linia przesuwa stosunek sił na naszą korzyść, druga na korzyść Rosji. Pierwsza — to kooperacja gospodarcza polsko-nie-

miecka, w której Niemcy osiedli w Polsce, może być bardzo pożytecznym i ważnym ogniwem. Odlamki jednego narodu, będącego mniejszością, mogą być albo czynnikiem antagonizmu, albo bliłą łączną. W interesach naszych leży, aby antagonizm zlikwidować siłą przy zachowaniu granic polsko-niemieckich, nie mamy bowiem zamiaru żadnych zdobyczy na państwie niemieckim, chcemy tylko zachować status quo granic.

Antagonizm polsko-niemiecki jest dla nas niebezpieczny, gdyż mamy do czynienia z sąsiadem wielokrotnie silniejszym, powiemy więcej — najsilniejszym państwem w Europie. Niemcy bowiem posiadają wszelkie pierwiastki siły. Liczebność półtora razy większa od Francji i dwa razy większa niż Polski. Gęstsza sieć kolejową o przeszło 20 proc. od francuskiej i niemal trzykrotnie większą od polskiej, największy rozwój lotnictwa w Europie, najznaczniejszy przemysł chemiczny i maszynowy, sprężystość administracji. Te czynniki siły Niemiec zmuszają Francję dążyć do zbliżenia z Niemcami. Holandia, Szwecja, Norwegia, Szwajcaria, Austria i Węgry — oto szereg państw będących pod silnym wpływem Niemiec.

Przeżyliśmy sprawę litewską wskutek tego, że Litwa ma poparcie Niemiec. Najważniejszym zadaniem w polityce zewnętrznej Polski jest z pogodzeniem, zlikwidowanie antagonizmu polsko-niemieckiego, tymczasem nasza polityka, nasza prasa dolewa wciąż oliwy do ognia. Usuwanie optantów, likwidacja własności niemieckiej w Polsce przenosi trudności polityki wewnętrznej na zewnętrzną. W interesie Polski leży danie Niemcom w Polsce swobodnego rozwoju cywilizacyjnego. Niech mają szkolnictwo wszystkich stopni, Dorpacki uniwersytet póki był niemieckim, oddawał Rosji olbrzymie usługi: Profesorowie Dorpackiego Uniwersytetu z natury rzeczy stawiali się obrońcami interesów rosyjskich w Niemczech. Wobec tego, że utworzenie niemieckiego uniwersytetu w Polsce, byłoby w danych warunkach niemożliwym, jestem zdecydowanym zwolennikiem Instytutu Naukowego Niemieckiego w Polsce, jak mamy już Instytut Naukowy Francuski. W instytucji naukowej niemieckiej odbywałyby się stałe wykłady germanistyki oraz seryjne wykłady niemieckich uczonych z różnych dziedzin wiedzy. Instytut ów byłby pewnym centrum umysłowym Niemców w Polsce i byłby czynnikiem sprzyjającym nam prądu w Niemczech.

W naszej polityce względem Niemców w Polsce popełniliśmy szereg błędów, jednym z tych błędów było zrobienie wojewodą na Śląsku p. Grażyńskiego, b. szefa sztabu powstania śląskiego. Nie umiał on przejść od polityki wojny do polityki pokoju, bardziej czuje się szefem sztabu powstania śląskiego, niż wojewodą śląskim.

Swa polityka jątżrząca zwiększył on o 70 proc. liczbę głosów niemieckich. Potrzebna jest zmiana w całej taktyce politycznej w stosunku do Niemców w Polsce i do Niemiec.

Lojalność okłaskiwana przez wszystkich członków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przemówienie p. W. Willa wskazują że ich lojalność dla państwa polskiego tkwi wśród Niemców łódzkich. Winniśmy pamiętać, że Niemcy śląscy, poznańscy i pomorscy nie od razu mogą przejść do psychologii Niemców łódzkich. „I wy macie Ojczyznę, — pisał w orędziu król Pruski do Sejmu poznańskiego”. Wkrótce potem ta prowincja ponownie przyłączona była do Prus. Rachując się z Królestwem Kongresowym oraz z psychologią świeżo przyłączonego kraju, rząd pruski szedł na koncesje narodowe tych prowincji. My tembardziej winniśmy się rachować tak z państwem niemieckim jak i z psychologią tych, którzy niedawno utracili przynależność do swego narodowego państwa.

Władysław Studnicki.

Czas najwyższy dawać ogłoszenia świąteczne!
Ogłoszenia tylko umiejętnie ułożone i w odpowiednich wydawnictwach umieszczone mogą przynieść ogłaszającym korzyści. Z ogłoszeniami należy zwracać się bezwarunkowo do ludzi fachowych w tym zawodzie
Biuro Reklamowe St. Grabowskiego
Wilno, Garbarska 1, tel. 82.
Pod kierownictwem sił wykwalifikowanych
Poleca swoje usługi. 10110
Warunki bardzo dogodne. Wykonanie bardzo solidne.

Dnia 24 marca 1929 roku odbędzie się
WIELKA LOTERJA FANTOWA
na rzecz kolonii letnich dla uczniów gimn. im. A. Mickiewicza
Moc pożytecznych fantów. Cena losu 50 groszy. — 0

Uznana w całej Polsce za najlepszą
HERBATA Z KOPERNIKIEM
Skład Główny
WARSZAWA—BRACKA 23.
WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO HANDLU HERBATĄ
A. Długoski — W. Wrześniewski — Sp. Akc.
Przedstawiciel—St. Zatorski, Wilno, ul. Jakóba Jasińskiego Nr. 1.

Czytajcie Myśl Mocarstwową
jeden organ młodego konserwatyzmu w Polsce.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Poznań, Gieszkowskiego 9.

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA WIELKANOCY
Używajcie do wypieku tylko **DROŻDZY!**
DROŻDŻE są jedynym naturalnym środkiem, który czyni pieczywo pulchne, smaczne, lekkostrawne, i zawierają najwięcej niezbędnych dla życia witamin.
ZRZESZENIE PRODUCENTÓW DROŻDŻY
Sp. z ogr. odp.
WARSZAWA, ul. Zielna 21.

POD WŁASNYM DACHEM na własnej ziemi
Oto jest cel i dążność każdego zdrowo myślącego obywatela.
Chcąc coś osiągnąć tego, nabywaj parcele w **Jabłonie - Legionowej**
Prawie w stolicy, bo 30 minut koleją od Warszawy, kilkadziesiąt pociągów na dobę, wśród pięknych lasów sosnowych, sucha miejscowość elektryczność i telefony, poczta i telegraf w miejscu
Sprzedaj na raty miesięczne płatne w ciągu 2-3 lat
Informacji udziela Zarząd Dóbr Jabłonia w Warszawie, Ul. Ujazdowska 22 m. 2, tel. 129-31, w godzinach od 9 — 13 i 16 — 17 i pół.

Wina krajowe pierwszorzędnej jakości
W. Osmołowski, Wilno
Do wiadomości Sz. Klienteli
Zwiększona produkcja mojej wytwórni daje mi możliwość sprzedaży wina po cenach dostępnych z zachowaniem zalet dobrego wina: smaku, mocy i odżywczej wartości.
Jak wynika z zestawień 103-ch analiz różnych win krajowych dokonanych przez Uniwersytet Poznański i opublikowanych w książce profesora Chrzęszcza, wino moje stoi w szeregu najlepszych win najważniejszych wytwórni polskich.
Żądać wszędzie. EP01-0

DOM BANKOWY
T. BUNIMOWICZ
Wilno. Wielka 44.
przyjmuje ubezpieczenia od wylosowania amortyzacyjnego obligacji 4 proc. prem. pożyczki inwest. z r. 1928 mającego się odbyć dnia 1 kwietnia r. b.

Artykuł dyskusyjny

Dla ujawnienia swego poglądu na rozwój życia politycznego i społecznego Polaków na Łotwie, redaktor Dębnyńskiego „Dzwonu” p. K. Leczycki, pomijając własne pismo, użył łamów wileńskiego „Słowa” (Nr. 55 z dn. 7-III r. b.) i w artykule „Spec od polskości” nie oszczędził obecnym działaczom inflanckim takich zarzutów, które bezwzględnie stanowią poważne naruszenie ich czci.

Obserwując życie Polaków na Łotwie od wielu lat, mam prawo sądu bodaj większe, niż bawiący w tych stronach od wczoraj p. Leczycki i dlatego poczuwam się do obowiązku wystąpić stanowczo przeciwko jego oskarżeniom, skierowanym niesłusznie do osób, które szanują i wysoko cenią za ich pracę społeczną.

Pan K. Leczycki pisze: — Wszystko, co jest żywsze, b. energiczne i przedsiębiorcze, emigruje do Polski. Żywił najbardziej idealistyczny wywódował w latach 1919—1920, a najbardziej kulturalny wyniósł się z Łotwy na skutek reformy agrarnej. Jest „brak ludzi”, a ponieważ w społeczeństwach polskich ludzi ambitnych nie brakowało nigdy, więc i z masy osieroconych szaraczek szybko się wysunęły nowe rodziny (?), a jako że praca społeczno-polityczna jest też fachem, więc miejsc czołowe w liczbie neo-Polaków zajęli narazie „spec od polskości”. „Spec od polskości” jest typem fachowca, który przed powstaniem Polski polskością głowę sobie nie zawracał, a pracowicie i systematycznie robił karierę w Rosji. Kiedy Rosja się skończyła i zaczęła się Polska, wówczas i „spec” sobie o tej polskości przypomniał.

Z oświadczeń powyższych wynika, że w rozumieniu p. K. L. na Inflantach pozostały same szumowiny. Elementem najgorszym, według jego zdania, są ci, którzy zamiast szukać w Polsce miłszej, no i łatwiejszej pracy, woleli pozostać na swej ojczystej inflanckiej ziemi, wśród „osieroconych szaraczek” i ujawniają troskę o losy swego społeczeństwa. Pan Leczycki ma im to za złe, — chciałby, żeby siedzieli bezczynnie i czekali, aż z młodego pokolenia wyłonią się przywódcy i obejmą „rząd dusz”. Twierdzi bowiem p. K. L., że dzisiejsi działacze mają sumienie nieczyste, co ukrywają ze swej przeszłości, że ich rzetelność narodowa jest wątpliwa, bo pracują bez idei, tylko dla ambicji własnej, jako fachowcy. Podstawę dla tych twierdzeń p. K. L. upatruje w „mieszaniu cywilizacyjnej”, w małżeństwach z Rosjankami i w tem, że działacze ci byli dawniej urzędnikami carskimi.

Siemni twierdzić, że „mieszana cywilizacyjna” na naszym Śląsku, w Poznaniu, na Pomorzu jest o wiele więcej jaskrawa, niż na Inflantach, a jednak wytykać to działaczom tych dzielnic byłoby czynem wprost nieładnym. A ileż to rodzin polskich ma w swym składzie krew nietylko niepolską, ale nawet nie chrześcijańską, lecz nikt nie wąpi o ich przywiązaniu do

polskości. Ile również ministrów i mężów stanu dzisiejszej Polski służyło dawniej w urzędach państw zaborczych obecnie ich wiedza i doświadczenie fachowe oddają najlepsze korzyści Ojczyźnie i nikt nie odważy się stawiać im z tego powodu zarzutów. Co się tyczy inflanckich „eks-urzędników”, to przeciw sam p. K. L. oświadcza, że „Trzeba jednak oddać sprawiedliwość specom od polskości, że pracują do brzo”. Więc o cóż mu chodzi?

Panu Leczyckiemu nic do tego, że sponiewierani przez niego „ojcowie”, którzy nie mieli szkoły polskiej i którym zabraniano mówić po polsku, dziś walczą nieustannie o szkoły polskie i zapelniają je swymi dziećmi.

Pan Leczycki nie wie tego, że jeszcze tak niedawno na Inflantach wyjawianie polskości nawet w życiu prywatnym nietylko nie zaspakało jakichkolwiek ambicji, ale pociągało za sobą poważne przykrości.

Dalej mówi on, że jutro nie należy do speców, bo — „walka pomiędzy młodym Polakiem i starym specem o „rząd dusz” nad mniejszością polską na Łotwie, walka młodych i starych, jest tutaj moralną koniecznością”. Zapewniam p. Leczyckiego, że żadnej walki nie będzie, ponieważ starzy z radością oddadzą ster ze swoich strudzonych dłoni w ręce młodych, jak tylko ci nabiorą sił do tej pracy. Zaręczam też, że młodzi inaczej oceniają pracę starych i żywią dla nich uczucie szczerego uznania, prawdziwej wdzięczności i najgłębszego szacunku.

Kończąc to zobrazowanie wywoda p. Leczyckiego, nie mogę nie wyrazić mojego głębokiego zdumienia z powodu tak bezwzględnej sądy jego o ludziach. — Musimy się cieszyć z tego, że kultura polska wykazuje żywotność tak wielką, iż ani wychowanie w szkołach rosyjskich, ani też żony Rosjanki nietylko nie potrafią wykorzystać w nas ducha polskiego, lecz przeciwnie, praca tych żon—Rosjanek na terenie polskości, jak np. szanowanej przez wszystkich, nie wyłączając p. Leczyckiego, dyrektorki polskiego gimnazjum w Rzeżycy p. Olgi Talał-Kiepszowej, może służyć wzorem dla wielu stopniotowych Polaków. Musimy się cieszyć, że ci, do których p. K. L. chce stosować swoje zarzuty, pracują dla polskości z taką energią, poświęceniem i pożytkiem.

M. Swierżbiński
Konsul R. P. w Dyneburgu

HURTOWNIA SPÓŁDZIELCZA
BECHU RZEŹNIKÓW I WĘDLINIARZY
w Wilnie, Mickiewicza 49, tel. 14-73.
poleca specjalnie na święta szynki oraz wszelkiego rodzaju wędliny pierwszorzędnej jakości własnej produkcji.
Duży wybór, ceny konkurencyjne. 1—
Większe zamówienia z dostawą na miejsce własnym samochodem.

Kapelusze i czapki
BIELIŻNĘ męską i damską, KRAWATY, RĘKAWICZKI
WYROBY SKÓRZANE I TRYKOTOWE, PONCZOCHY, SKARPETKI, LASKI, PARASOLE
Poleca firma
O. KAUCZ
Wilno, Zamkowa 8.
CENY NAJNIŻSZE

FARBULECIE OBUWIE I INNE WYROBY SKÓRZANE KRAJOWYMI BARWNIKAMI
KOLORYT

SIEWNIKI
rzędowe, rzutowe i do nawozów sztucznych
polecą
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, ul. Zawalna 11-a.

BRACIA CHOMICZ
IKLAD KOSZULI NARON. POLECANA WYKONANIE
NACIĄGNIĘCIE, NARZĘDZIA ROŚLINY
CENNIK NA ŻĄDANIE. WARSZAWA - ZGOLA - 8.

W. Charytonowicz i s-ka
APTECZNY DOM HANDLOWY
Mickiewicza 7, tel. 971
OGROMNY WYBÓR
Ceny najtańsze
ODDZIAŁ HURTOWY:
Wielka 58, tel. 392.

Na święta i sezon wiosenny
POLECAMY:
Paleta damskie najnowszych francuskich modeli Garsonki, swetry, rękawiczki, torebki, pończochy, bieliznę i wszelką galanterię damską.
Wełny płaszczowe wiosenne i letnie—bluzkowe i sukniowe Jedwabie sukniowe, popeliny, welwety i wszelkiego rodzaju podszewki pod płaszcze.
Koldry wełniane, watawe i bajowe w wikim wyborze, Poduszki oraz bielizna pościelowa.
Krawaty, koszule oraz wszelka galanteria męska. — Ostatnie nowości. —
Paleta męskie wiosenne i letnie oraz garnitury gotowe i na zamówienia.
Bracia Jabłkowscy Sp. Akc.
Mickiewicza 18.

WYROBY FABRYKI PERFUM DRALLE'go
rozpowszechnione na całej kuli ziemskiej.
WODA BRZOZOWA D^{ca} DRALLEGO
WODA KWIATOWA DRALLEGO
WODA KOŁONSKA DRALLEGO
PERFUMY ILLUSION BEZALKOHOLU DRALLEGO
PERFUMY DRALLEGO

Sprawca zabójstwa na ulicy M. Stefańskiej aresztowany

Poszły przy ul. M. Stefańskiej Geman po dokonaniu operacji wyjęcia kuli leżąc stan jego jest nadal bardzo ciężki. Zarząca wyraża małą nadzieję utrzymania przy życiu. Sprawca zabójstwa Geller po dokonaniu zamachu i ucieczce trapiący niepokojem i wyrzutami sumienia błąkał się cały dzień po periferiach miasta i dopiero wieczorem został ujęty koło mostu kolejowego na ul. Targowej w chwili gdy usiłował dobiec się do srodmięcia. Aresztowany odrzucał się do usiłowania zabójstwa i odładował rewolwer — narzędzie zbrodni. Jednocześnie potwierdził on podane przez nas po-

wody zamachu na życie Gendelmana zaznaczając jednocześnie że porzucił pierwotny zamiar zabicia również i Płodzińskiej, ponieważ nie miał sił podnieść rękę na tę kobietą naprawdę kochał. Zamiar zabójstwa powiódł on w pódziedniu gdy spotkał Gendelmana i Płodzińską na wspólnym spacerze. Zdawało mu się wówczas że Gendelman spojrzal na niego ironicznie a jednocześnie zwycięsko, co tak dalece wywarło na nim wrażenie, że postanowił go zabić. Gellera po zbadaniu odesłano do dyspozycji sędziego śledczego I okregu.

Środki ostrożności z powodu ujawnienia wypadków duru plamistego

W związku z ujawnieniem wypadków zachorowań na dur plamisty w miejscowościach położonych od m. Wilna i powstających nad obawą, iż choroba ta zostanie zawleczona do miasta, wileńskie starostwo grodzkie przypomniało o obowiązku zgłaszania o każdym wypadku zachorowania. W myśl tej ustawy obowiązek zgłaszania wypadków zachorowania na dur plamisty obciąża w pierwszym rzędzie lekarzy, kierowników zakładów leczniczych, dezynfektorów i dozorców sanitarnych, akuszerki, felcerów, pielęgnia-

rzy, głowy rodziny i osoby na pieczy których znajduje się chory i wreszcie każdego kto wie o wypadku choroby.

Ogłoszenia należy uskutecznić na piśmie lub ustnie do sekcji zdrowia magistratu m. Wilna. Zgłoszenia w drodze pocztowej w przepisanej formie i telegraficznej są wolne od opłat. Winni uchylenia się od wskazanego obowiązku będą karani grzywną do 1000 zł. lub aresztem do 3 miesięcy przy czym kary te mogą być zastosowane jednocześnie.

KRONIKA

Wschód s. g. 5 m. 21
Zach. st. o g. 17 m. 30

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 23 - III. 1919 r.

Wzrost ciśnienia w m. 771
Temperatura powietrza + 20C
Wiatr w m. m.
Ciężar powietrza w m. m.
Waga: Pogodnie. Rano i wieczorem mgła.
Minimum za dobę - 6C.
Maximum za dobę - 1-4 C.
Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia

chomości położonej w obrębie m. Wilna powinna znajdować się księga sanitarno - porządkowa według wzoru ustalonego przez Magistrat do której funkcjonariusze nadzoru sanitarnego i policji będą wpisywać wyniki oględzin, adnotacje o zauważonych brakach sanitarnych, oraz zarządzenia o usunięciu tych braków we wskazanym terminie. Wszelkie zarządzenie, umieszczone w księdze sanitarnej uważa się za obwieszczenie właścicieli nieruchomości w dniu wpisania do księgi.

Winni przekroczenia tych przepisów będą pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

— **Zatrudnienie bezrobotnych.** W wykonaniu uchwały Rady Miejskiej Magistrat w dniu we wczorajszym zatrudnił 100 osób bezrobotnych na okres tygodnia przedsięwziętego.

— **Z miejskiej komisji finansowej.** W d. 22 marca komisja finansowa przystąpiła do rozpatrzenia preliminarza budżetowego na r. 1929 - 30. Następnie posiedzenie budżetowe odbędzie się we środę dnia 27 marca.

UNIwersytecka

— **Z uniwersytetu.** Rekolacje dla młodzieży akademickiej rozpoczyna się w poniedziałek, dnia 25 marca w kościele św. Jana.

Konferencje wygłosi O. Pawełski T. J. w poniedziałek i wtorek o godzinie 19-ej, w środę o godzinie 18-ej. Spowiedź w środę po konferencji Komunia św. w Wielki Czwartek podczas mszy św. o godz. 9-ej.

AKADEMICKA

— **Kurs lotniczy akademickiego aeroklubu.** Zarząd Aeroklubu Akademickiego w Wilnie podaje do ogólnej wiadomości, iż w końcu kwietnia uruchamia się I kurs w szkole lotniczej, dla przygotowania kadr pilotów - sportowców. Kurs składa się z wykładów teoretycznych, praktyki warsztatowej oraz szkolenia praktycznego. Na kurs teoretyczny przyjmują się członkowie Aeroklubu Akademickiego bezpłatnie.

Po zakończeniu kursu teoretycznego, odbyć praktyki warsztatowej, złożeniu egzaminu przed specjalną komisją oraz zbadaniu lekarskiemu, słuchacze będą dopuszczeni do odbycia szkolenia praktycznego.

Słuchacze którzy odbędą z wynikiem dotychczas kurs praktyczny, otrzymają stopień pilota.

Czas trwania kursu teoretycznego około 8 tygodni.

Wykłady prowadzone przez sily fachowe będą się odbywały 3 razy tygodniowo po 2-2 i pół godz. dziennie.

Zapisy przyjmuje do dnia 24. 4. 28 r. i udziela szczegółowych informacji sekretariat A.A. Wilno codziennie od godz. 15 - 16. W lokalu A.A. (Zawalna I.L.O.P.P.). Liczba miejsc ograniczona.

ZEBRANIA I ODCZTY

— **Odczyt ks. Walerjana Meysztowicza.** Dnia 24go b. m. punktualnie o godzinie 6-ej wieczór w sali gimn. im. Jul. Slowackiego wygłosi ks. profesor dr. Walerjan Meysztowicz odczyt „O pojęciu honoru”. Żyjemy w

hard. On sam bawi w Ameryce. Zastępca Reinhardta rozpoczął próby i sztukę „rozreklamowaną” dzięki frakturekiemu skandalowi... może okazać się kasową! Na zapowiedź atoli takiego wiadomości kardynał-arcybiskup Wiednia dr. Piffl zabrał głos podczas uroczystego zamknięcia kongresu pisarzy katolickich i wspaniale wymownymi słowami złożył w imieniu ludności katolickiej Wiednia protest przeciwko wprowadzaniu na scenę takiej sztuki jak Hasenclevera „Ehen werden im Himmel geschlossen”.

Najdotkliwsze może, a przynajmniej najpowszechniej dodatnie wrażenie w przemówieniu Jego Ekscelencji wywarł passus który brzmiał: „Nie chcę dać wiary łby sztuki, która wywołała protesty wszędzie gdzie ją wystawiono, sztuka, która nie tylko obraża uczucia rzeczywistych wyznawców religji katolickiej ale też i obraża dobry smak oraz tak każdego człowieka przyzwoitego, aby taka sztuka mogła wejść na scenę k*regokolwiek z teatrów wiedeńskich”.

Skończyło się, właśnie przed paroma dniami, na tem, że Reinhardt, wracający z Nowjorku do Europy zarządził, telegraficznie — zaprzestanie prób ze sztuki Hasenclevera. Wystawienia jej w Wiedniu zaniechano.

Cz. J.

KOSCIELNA

— **JE ks. biskup Michalkiewicz** na jego polecenie jak się dowiadujemy w chorobie jego nastąpił stnowczy przełom, który pozwolił wrócić powrócił do zdrowia. Przeprowadzanie nie jednak w święta Wielkiej Nocy zmuszony będzie nie opuścić swojego mieszkania.

URZĘDOWA

— **Rejestracja cudzoziemców.** Na podstawie uchwały Rady Miejskiej z dnia 27 marca 1919 r. w sprawie rejestracji cudzoziemców, przepisy te zostaną zastosowane w Wilnie bez względu na długość czasu zamieszkiwania. Wszyscy cudzoziemcy będą obowiązani stawić się do urzędów starostwskich. Rejestracja potrwa do dnia 30 czerwca r.b.

— **Handel przedsięwzięty.** Godziny otwarcia sklepów w okresie przedświątecznym zostały przedłużone o 2 godz. t.j. do godz. 12. Dziś w niedzielę sklepy mogą być otwarte od godz. 1-ej po połud. do godz. 6 wiecz.

MIĘSKA

— **Posiedzenie miejskiej Komisji kulturalno - oświatowej** w poniedziałek, dnia 15 marca, odbędzie się posiedzenie miejskiej Komisji kulturalno - oświatowej. Na porządku dziennym projekt podziału 10000 zł. dla nauczycielskiej szkół powszechnych żydowskich.

— **Przepisy obowiązujące** o księgach sanitarnych - porządkowych. Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej uchwalone zostały przepisy obowiązujące o księgach sanitarnych i porządkowych w mieście Wilnie.

Według tych przepisów w każdej nieru-

Ferdynand Xiqze RADZIWIŁŁ

urodzony w Nieborowie 27 marca 1911 roku zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami i specjalnem błogosławieństwem Ojca Św. Piusa XI w Pszczynie w dzień Św. Józefa, o czem zawiadamiają w ciężkiem strapieniu pogrążeni rodzice, bracia i siostra.

Złożenie zwłok w podziemiach Kolegaty Św. Trójcy w Ołtocy odbędzie się we wtorek 26 marca.

Tegoż dnia odbędzie się nabożeństwo żałobne [w Warszawie w kościele Św. Józefa (po-Karmelickim) o godzinie 11-ej.

Osobne zawiadomienia o zgonie rozsyłane nie będą.

Pogrzeb s. p. Stanisława Ławrynowicza

W dniu wczorajszym odbyła się ekspozycja zwłok i pogrzeb zwłok zmarłego przedwcześnie śp. Stanisława Ławrynowicza. Po ekspozycji zwłok z dworca kolejowego do kościoła św. Piotra i Pawła na Antokolu odbyło się nabożeństwo żałobne poczem kondukt pogrzebowy ruszył na miejsce wiecznego spoczynku — cmentarz Antokolski, gdzie spoczęły zwłoki.

Nad świeżą mogiłą przemówił p. wice-wojewoda Kirtikis zastępujący nieobecnego wojewodę. W smutnej tej uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz rządowych, samorządowych oraz liczni przedstawiciele społeczeństwa wileńskiego, wśród którego śp. St. Ławrynowicz cieszył się ogromną sympatią.

Teatr i Muzyka

— **Teatr Polski (sala „Lutnia”).** Występy najznakomitszych humorystów polskich. Artysty Teatrów „Qui Pro Quo” i „Pierście Oko” z Romaldem Gieraszkim i Marjanem Rentgenem na czele, wystąpią dziś i jutro w Teatrze Polskim z niezmiernie ciekawym i wesołym programem, obejmującym najnowsze skecze, piosenki i tańce. Wieczory te mają hasło „Humor rządzi”. Oprócz wymienionych artystów wystąpią: Janina Olenicka i inni.

Początek dzisiejszego i jutrzejszego wieczoru o godz. 8 m. 30 w.

— **Dzisiejsze popołudniówki w Teatrze Polskim.** Dziś o godz. 3-ej p. p. grana będzie niezawodna krotkoczwłoka żołnierska „Ulani ks. Józefa”.

Dziś, o godz. 6-ej p. p. po raz ostatni w sezonie krotkoczwłoka na stosunki bolszewickie W. Katakiewa „Kwadratura Koła”, na której publiczność wprost się zaśmiała. Ceny miejsc na oba widowiska od 20 groszy.

— **„Hulaka” — Hennequina.** We wtorek po raz pierwszy grana będzie jedna z najzabawniejszych fars francuskich p. t. „Hulaka”. Będzie to jeden z najwesołszych wieczorów w Teatrze Polskim.

— **Pierwszy Wieczór Słowiański.** Taki tytuł nosi pierwsza publiczna audycja radiowa, która odbędzie się jutro, w poniedziałek dnia 25 b. m. o godzinie 8 m. 15 w sali Śniadeckich U. S. B. Na program tego wysoce interesującego wieczoru złożą się: pieśni polskie, białoruskie, ukraińskie, chorálne i solowe, w wykonaniu chóru słowiańskiego pod dyr. Teodora Matwijca i dwóch słowiańskich śpiewaczek — Zofii Bortkiewicz-Wyżnińskiej i Heleny Zubowiczowej, oraz produkcyjne artystyczne dwóch „Osmiańców”, znakomitego artysty dramatycznego, ulubienca radiosłuchaczy Leona Wołkiewicza, który dla swych „Kłopotów” zjednał sobie serca wszystkich i Franciszka Ciechanowicza artysty — cymbalista z pod Osmianami, który na swym instrumencie odegra szereg melodyj ludowych. Akompaniować do śpiewu będą: prof. K. Galkowski i I. Szabajs. Bilety w cenie 3, 2 i 1 zł. Nabywać można w Księgarni Gebethnera i Wofyfa. Radioabonenci, którzy przedstawią kwit na opłacony abonament radiowy za marzec mogą nabyć 2 miejsca ze zniżką 50 proc. od ceny biletu.

— **Koncert religijny w sali Śniadeckich.** Wiele urozmaicony program dzisiejszego koncertu T-wa „Lutnia” zapowiada w drugiej części arcydzieło Mozarta p. t. „Requiem” w wykonaniu chóru męskiego „Lutnia” orkiestry oraz solistów: W. Hendrich, N. Pektorynow, prof. A. Ludwiga i E. Olaszewskiego. Potowa czystego zysku przeznacza się na rzecz Stowarzyszenia Młodzieży im. Piotra Skarki i Elizy Orzeszkowej. Akompanuje prof. Galkowski. Bilety nabywać można przy wejściu od godz. 5 wieczorem (17). Początek o godz. 8 wiecz. (20).

WYPADKI I KRADZIEŻE

— **Reduta na Pohulance.** Dzisiejsze popołudniówka „Judasz”. Dziś o godz. 16-ej przedstawienie popu larne dla najszerzego warstw publiczności — wstrząsającej tragedji K. Przerwy - Tetmajera p. t. „Judasz”. Jest to ostatnia sposobność ujrzenia Jaracza w jednej z najwspanialszych jego kreacji, gdyż postać Judasza zamyka on cykl swych występów w Reducie.

— **Reduta na prowincji.** Dziś w Białej - Podlaskiej k omedia Józefa Korzeniowskiego p. t. „Wąsy i peruka”.

— **Pożar w oddziale Kasy Chorych.** W piątek przed północą w lokalu oddziału Kasy Chorych przy ul. Zygmuntońskiej 24 z niezwykłą szybkością rozszerzył się ogień, który został w czasie zauważenia i dzięki temu przez straż ogniową przed rozszerzeniem się na cały lokal — szybko ugaszony. Straży wyrządzone przez ogień nie są znaczne.

Za spokój duszy
S. p. **Józefy ŻUKOWSKIEJ**
We wtorek dnia 26 marca odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 9 rano w kościele Bonifratskim.
O czem zawiadamiają MAŻ i DZIECI,

RADJO

Niedziela, dn. 23 marca 1929 r.
10.15 — Transmisja nabożeństwa z Katedry Wileńskiej. 11.56 — 12.10: Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 12.10 — 14.00: Tr. z W-wy. Poranek symboliczny z Filh. Warsz. 14.00 — 14.20: Tr. z W-wy. „Pogadanka gospodyń wiejskich”. 14.20 — 14.40: Tr. z W-wy. „Budowa uli”. Odczyt (z działu Rolnictwo). 14.40 — 15.00: Tr. z W-wy. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze” odczyt. 15.15 — 17.30: Transmisja z W-wy. Koncert symfoniczny z Filharmonji Warsz. 17.30 — 17.55: Tr. z W-wy. Odczyt dla maturalistów „Mickiewicz” 17.55 — 18.20: „Z dziejów i przeżyć narodu”. 18.20 — 19.00: Audycja ludowa literacko-muzyczna. 19.00 — 19.02: Odczyt w języku litewskim wygk. Kraunajitis. 19.20 19.55: Przerwa. 19.55 — 20.00: Sygnał czasu z Warszawy. 20.00 — 20.25: „Co się dzieje w Wilnie?” 20.30 — 22.00: Tr. z W-wy. Koncert wieczorny. Muzyka polska 20.00 — 22.00: Transmisja z Warszawy. Komunikaty: P. A. T. policyjny, sportowy i inne.

Poniedziałek, dnia 25 marca 1919 r.
11.56 — 12.10: Tr. z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 15.10 — 15.35: Tr. z W-wy. Odczyt dla maturalistów „Reformacja w Polsce”. 16.00 — 16.20: Odczytanie programu dziennego, repertuar teatralno-kinowy i chwilka litewska. 16.20 — 16.30: Chwilka strzelecka. 16.30 — 16.45: Komunikat L. O. P. P. 16.45 — 17.00: „Kwadranś dla dzieci”. 17.00 — 17.25: Tr. z W-wy. Odczyt dla maturalistów „Mickiewicz”. 17.25 — 17.50: Koncert Ork. Rozgł. Wil. 17.50 — 18.15: Muzyka zachodnio-słowiańska” odczyt. 18.15 — 18.55: Koncert Ork. Rozgł. Wil. 19.00 — 19.25: Audycja recytacyjna. 19.25 — 19.45: Muzyka z płyt gramofonowych. 19.45 — 20.00: Odczytanie programu na dzień następny; komunikaty i sygnał czasu z Warszawy. 20.00 — 20.25: „O kulach ognistych” Odczyt. 20.30 — 21.30: Wieczór Słowiański. Po transmisji komunikaty: P. A. T., policyjny, sportowy i inne.

Spieszcie ujrzeć!

CZŁOWIEK SMIECHU

wg. Victor G. GLOU „Libronne qui rit”

CONRAD VEIDT

w kinie „POLONJA”

Polecamy!

Migdały

Rodzynki
Orzechy,
Czekoladę,
Szafran
i Wanilię

Makę luksusową

Puder cukrowy,
Cykatę
i inne dodatki do ciast

Szynki

Wielkie
Kiełbasę
litewską,
krakowską,
podhalańską,
Boczek, Połędwicę i Karkowinę.

Wyborowe

wina owocowe,
winogronowe,
lecznicze,
stołowe,
deserowe,
koniak,
wódki,
likieri

zagraniczne i krajowe

Beata Golebiowska

ul. Trocka 3, tel. 7-57

LE NARCISSE BLEU

de Murry

PARIS
MARSEILLE

Najlepsze perfumy i wody kolońskie

ZŁADK WARSZAWA

tylko „madame de Zubkow”... lecz jeszcze ciężej gdy mąż — za przeproszeniem — puści kantem i rozbija się w Paryżu, zaś jego przyjacieli Iwanowa, mający generalną plenipotencję pani Zubkowej, dyskutują na własny beneficj jej wesele, albo wypiera się, że nigdy nie wziął dla sprzedania jej drogocennego diamentu... A no, trzeba i z tem pogodzić. Ten szelma Aloiza tak bajecznie miły!

A trzeba czytać opisy jak przyjmowano w Budapeszcie wracającą z Paryża jako „Miss Europa” pannę Simon! — dwa dworce palii oraz przedstawiciele stolicy; przed dworcem na trybunach przemawiali delegaci społeczeństwa. Drkiestra cygańska powitała heroinę czystości — hymnem narodowym węgierskim.

Można było śmiało zagrać Hatykowskiego, hymn narodowy żydowski... Jeżeli na i tak już mocno niedobry humor tyłu wielu Madziarów który dopiero teraz narodowości się jakiej jest najczystszej narodowości panna, która, jako „Miss Hungaria” figurowała na międzynarodowym konkursie paryskim.

Lecz i na tym aktualnym epizodzie nie zatrzymujemy się dłużej.

Oto niedawno we Frankfurcie nad Menem wystawiono sztukę Hasenclevera zatytułowaną „Małżeństwa zawierane się w niebie”. Sztuka okazała się nie tylko bez żadnej wartości jako utwor literacki lecz wykpiwała bez najmniejszego taktu i smaku zarówno święta katolickich jak katolickiej religji i tradycje. Jak sam tytuł wskazywała była też w grze sprawa rozvodu — można sobie wyobrazić z jakiego „punktu” potraktowana.

Podczas frankfurckiej premiery pułkownik urządził wrogą manifestację; na drugim przedstawieniu zrucano już pęczczyki z assafetą. Sztukę Hasenclevera zdjęto z afisza.

Próbowano ją przerzucić do Wiednia. Tam w znanym teatrze.. In der Josefstadt” gości akurat trupa Rein-

*) Ilustracja w monarchijskim „Simplicissimusie” nieraz są nawet weale impertynentne w stosunku do tego, co świętem jest dla wierzącego chrześcijanina; sztuka Molnara „Lilom” przenosi na deski sceniczne niebo etc. Lecz smak, takt i artyzm stoją niejako na straży broniąc tego rodzaju wyryki od bezapelacyjnego potępienia. Co nader subtelnie przypomniał mimochodem ks. arcybiskup wiedeński.

— **Strajkujący nauczyciele nie idą na ustępstwa.** Strajk nauczycieli żydowskich trwa w dalszym ciągu. Próby gminy żydowskiej zlikwidowania zarządu i wypłacenia szkołom części subsydjów w wysokości 10 tysięcy złotych spłyły na niczem ponieważ strajkujący domagają się stanowco wypłacenia ca tego subsydjum sumie 50 tysięcy złotych.

M. GORDON Sp. Akc.

NIEMIECKA 26

TELEFON 306.

NADESZŁY MODNE MATERJAŁY na sezon WIOSENNY i LETNI

WELNA, JEDWAB, KANGARNY, SZEVIOTY ETC.

Rejestr Handlowy

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie wciągnięto następujące wpisy:

w dniu 24-I. 1929 r. dodatkowy.

300. II. B. Firma „Warszawska Fabryka Octu K. Wiland w Wilnie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zmienia się na: „OCET Polskich Zakładów Spirytusowych — spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarząd obecnie stanowią: Julian Laskowicz, zam. w maj. Piatkowszczyzna, pow. Lidzkiego i Henryk Maliszewski, zam. w Wilnie, przy ul. Zwierzynieckiej 16. Każdy z członków zarządu reprezentuje spółkę i kieruje jej sprawami samodzielnie i nieograniczenie z prawem samodzielnego podpisywania za spółkę we wszystkich wypadkach. 2975—VI

w dniu 23-I 1929 r. dodatkowy.

399. II. B. Firma „POD GOLEBIEM — spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Spółka została zlikwidowana i wykreśla się z rejestru. 2976—VI

Dział A. dodatkowy w dniu 24-I 1929 r.

715. II. A. „Gordon Szloma”. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreśla się z rejestru. 2977—VI

w dniu 23-I 1929 r.

2815. III. A. „Balberiski Calef”. Plenipotentem firmy jest Abram Balberiski, zam. w Wilnie, przy ul. Węglowej 12. 2982—VI

6719. II. A. „Porecka Chajka”. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreśla się z rejestru. 2984—VI

Dział B. w dniu 22-I 1929 r.

411. I. B. „PEPEGE — Polski Przemysł Gumowy, Towarzystwo Akcyjne — Oddział w Wilnie”. Wyrobienie fabrykacji z kauczuku oraz gumy, jako też klasowy, obuwia gumowego, pneumatycznego, obcasów gumowych i innych artykułów, w zakresie przemysłu gumowego wchodzących. Siedziba Centrali w Grudziądzu, oddział zaś w Wilnie, przy ul. Niemieckiej 22. Otwarto oddział 2 lipca 1928 roku. Oddziały w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Wąbrzeźnie i Białymostku. Kapitał zakładowy 4.000.000 złotych, podzielony na 40.000 na okaziełka opiewających akcją, po 100 złotych nominalnej wartości każda. Zarząd spółki stanowią: Samuel Halperin, jako prezes oraz Adrien Desert, Fajtel Halperin i Jakob Belous, jako członkowie — wszyscy z Grudziądza. Do zastępowania spółki i podpisywania w imieniu tejże są upoważnieni dwaj członkowie zarządu, albo jeden członek zarządu łącznie z prokurentem, albo prezes zarządu samodzielnie, podpisany winny być połozone pod stemplem firmowym. Udzielono prokury dla Centrali dyrektorowi Juljuszowi-Edwardowi Kosterowi z Grudziądza. Udzielono prokurę dla oddziału w Wilnie Tewelowi Salitowi, zam. w Wilnie, przy ul. Nowogrodzkiej 18, z tem, że ma on prawo podpisywać tylko w sprawach dotyczących oddziału, podpisując samodzielnie wszelką korespondencję, czeki, kwity, pokwitowania pocztowe, kolejowe i t. d., natomiast przy jakich-

kolwiek zobowiązaniach podpisuje za oddział łącznie z jednym członkiem zarządu. Spółka Akcyjna. Ustalenie umowy konstytucyjnej nastąpiło dn. 18 lutego 1923 roku. Uchwała Walnego Zebrania akcjonariuszy z dn. 1 listopada 1927 r. zmieniła statut spółki. Statut jej, zatwierdzony postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dn. 31 grudnia 1927 roku, opublikowany został w „Monitorze Polskim” z dn. 12 stycznia 1928 roku za Nr. 9 oraz zmiany statutu i powiększenie kapitału zakładowego, zatwierdzone postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dn. 25 kwietnia 1928 roku, opublikowane zostały w „Monitorze Polskim” z dn. 2 maja 1928 r. za Nr. 102. 2978—VI

w dniu 23-I 1929 r.

412. I. B. „Spółka Kresowa w Miorach, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Detaliczna sprzedaż towarów galanterijno-kolonijalnych i innych. Siedziba w Miorach, gm. tejsze, pow. Brasławskim. Spółka istnieje od 21 sierpnia 1928 roku. Kapitał zakładowy 5.000 złotych, podzielony na 5 udziałów po 1000 złotych każdy, całkowicie wpłacony. Na czas jednego roku licząc od dnia 21 sierpnia 1928 r. na zarządcę spółki powołano Stanisława Czerniawskiego, oraz na zastępcę jego Józefa Rodziewicza, zamieszkałych w Miorach, pow. brasławskiego. Wszelkie akta notarialne i hipoteczne podpisują członkowie spółki pod stemplem firmowym zarządcą łącznie z zastępcą lub z jednym z udziałowców Tadeuszem Krukpo, albo Wincentym Swiderskim, albo Mikołajem Łatyszonkiem z Mior. Pełnomocnictwa, weksle, zobowiązania, prokury, umowy, czeki, pokwitowania, rachunki i korespondencję podpisuje samodzielnie zarządcą lub jego zastępcą. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy umowy aktu, zeznanego przed Romanem Kuchcińskim, Notariuszem przy Sądzie Okręgowym w Wilnie w dn. 21 sierpnia 1928 roku, za Nr. 3315 na czas nieograniczony. 2979—VI

Dział A w dniu 24-I 1929 r.

1745. II. A. Firma: „GREKOPOL — Akim POZ” zmienia się na: „Tow. — GREKOPOL — Fania Ancelewicz i S-ka”. Wytwórcia chwały, marmelady i wyrobów cukrowych. Wspólniczką zam. w Wilnie, przy ul. Wielkiej 28: Chawa Szer i Fania Ancelewicz. Na mocy aktu zeznanego przed Aleksandrem Rożnowskim, Notariuszem przy Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Wilnie, w dn. 2 listopada 1928 r. za Nr. 5560 Akim Poz zbył przedsiębiorstwo na rzecz Chawy Szer i Fani Ancelewicz. Spółka firmowa istnieje na mocy umowy z dn. 7 grudnia 1928 roku i zawarta na czas nieokreślony. Zarząd stanowią obie wspólniczki. Umowy i wszelkie zobowiązania, weksle, plenipotencje podpisują w imieniu spółki obie wspólniczki łącznie pod stemplem firmowym lub osoba przez nie upoważniona specjalną plenipotencją. 2980—VI

1816. II. A. „Bejnes Giliński”. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreśla się z rejestru. 2981—VI

w dniu 24-I 1929 roku.

6823. II. A. „Ferdier Szejna”. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreśla się z rejestru. 2985—VI

7646. II. A. „SPÓLCEM — Michel Winer”. Wobec przekształcenia firmy jednoosobowej na spółkę firmową przedsiębiorstwo wykreśla się z rejestru. 2986—VI

Od dnia 20 do 24 marca 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film:
„Prawo Szpady i Krwi”
Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4-jej. Następnym program: „Przygoda na lodowych szczytach”

Kino-Teatr „HELIOS”
Wileńska 38.
Dziś! Atrakcyjny film światowej sławy! **Noc miłosna skazańca** podług słynnego dramatu S. MICHAELISA. Potężny dramat miłosny pięknej arystokratki i oficera rywal. W rolach głównych ulubieniec kobiet i najpiękniejsza Karina Bell. Ludzi. Film ten z ogromnym powodzeniem demonstrował w Warszawie w najwytworniejszym kinie „Filharmonja”. Najnowszy dziennik „Gumont”. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

KINO-TEATR „POLONIA”
Mickiewicza 22.
DZIŚ! Przepiękne arcydzieło romantyzmu, potężna powieść miłosna z za kulis intryg dworów królewskich według nieśmiertelnej powieści WIKTORA HUGO (L'HOMME QUI RIT) **Człowiek śmiechem** CONRAD VEIDL czarująca MARY PHILBIN znana z obrazu „UPIOR w OREZERZE”.
GŁOSY PRASY: „Najpotężniejsza kreacja genialnego Conrada Veidla, który potrafił wiele uczucia i przesłotę w postaci Człowieka Śmiechu (London Times). Najmłodszą gwiazdą ekranu MARY PHILBIN, jako sędziwca dziewczyna Dea, stworzyła kreację niepowściągniętą, porównującą czarom dziewczęcości i siła (N.Y. Daily Mirror).
Dyrekcja uprasza Sz. Publiczność o przybycie na początki seansów o godz. 4, 6, 8, 10.20.

Kino „Piccadilly”
WIELKA 42.
Dziś! Wspaniałe, pełnego olśniewających momentów filmu Wspaniała baika „Z tysiąca i jeden nocny” **„Szejk Fazil”** Dramat erotyczny wschodni w 12 aktach. W rolach głównych: Charyzmatyczny i najpiękniejsza Farelle bohater „Siódmego Nieba” i Anioła Ulicy” i czarująca Greta Nisowa. „Kulisz biaremów”. Fantastyczny przepych pałaców wschodnich Jelen z najpiękniejszą dramatem orientalnych, którego akcja toczy się wśród tajemniczej przyrody Wschodu i w wytwornych salonach Paryża i Wenecji.

Kino-Teatr „Wanda”
Wielka 30.
Dziś! Wielkie arcydzieło filmowe! Wolna przerobka słynnej powieści DOSTOJEWSKIEGO (czyli TRAGEDJA ROSJI). Potężny dramat w 12 aktach pulsujący wszystkimi akcentami ludzkich namiętności. W rolach głównych: nierównany młody maski LON CHANEY, sławny rywal RUDOLFA VALENTINO — RICARDO CORTEZ i urocza BARBARA BEDFORD.

Kino-Teatr „Światowid”
ul. Mickiewicza 9.
Dziś! Rekord pikanterji! **„Dama z rekordem światowym”** zachwyc. dramat erotyczny. tyczo-sportowy w 12 aktach. Rekord piękności i szczyt akt. z czarodziejsko piękną LEE SARRY. Kolosalne sceny zbiorowe. Przepiękne kobiety. Akcja rozgrywa się w Berlinie, Paryżu, Wiedniu i Londynie. Miłość — sport — erotyzm. Wszczęświatowy sukces.

WAWA LEKARZE WAWA
DOKTOR **L. GINSBERG** choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 do 1 i od 4 do 8. Ceny konkurencyjne.

Dziś ostatni dzień! trwać będzie **Wystawa i Sprzedaż Kilimów** oraz pasiaków ludowych (dywany, serwety, narzuły od 5 zł sztuka) w Lokalu Kasyna Garnizonowego, ul. Mickiewicza Nr. 13. Otwarte od g. 10—20-jej.

Przetarg
Nadleśnictwo Mostowskie
podaje do wiadomości, iż w dniu 16 kwietnia 1929 r. o godz. 12-jej w lokalu Lesnictwa Nadleśnictwa przy st. kol. Mosty odbędzie się przetarg na sprzedaż 11,530 m. p. opałowych szczap osikowych wyrobionych sposobem gospodarczym w obrębie Mosty w 1928—29 r. Wykaz jednostek licytacyjnych i warunki przetargowe są do przejrzania w Nadleśnictwie Mostowskim osada Zapole oraz w Lesnictwie Nadleśnictwa przy stacji kol. Mosty. Nadleśnictwo Mostowskie. 8-1911

Wawia KUPNO I SPRZEDAŻ WAWA
Wileńska 3-ka
Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 10, dom własny. Istnieje od 1843 r. Fabryka i skład mebli: jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, łóżka nikielwane i angielskie, kredensy, stoły, szafy biurka, krzesła dębowe i t. p. Dogodne warunki i na raty.

Dr. Popielski
Lokomobila
choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od Biuro Techniczne 5-7 p.p. W. Pohulanka 2, róg Zawalejki. W.Z.P. 8215—

W. JUREWICZ
były majster firmy „Pawel Bure”
poleca najlepsze zegarki, sztucce, obrączki ślubne i inne rzeczy. Gwarantowana naprawa zegarków i biżuterji po cenie przystępnej.
Szacunek kamieni — bezpłatny. Wilno, Ad. Mickiewicza 4. — 8. Tamże potrzebny pracownik zagarmistrzowski.

WŁOSÓW
wypadanie, łupież, łysienie usuwa „Esencja Chinowo-Chmielewa” i „Mydło Chinowo-Chmielewa” (z Kogutkiem). Sprzedają apteki, sklepy apteczne. Główny skład Apteka Gąseckiego, ul. Freta Nr. 16. o-1695 Wyzd. Zdr. Publ. Nr. 154.

WŁOSÓW
wypadanie, łupież, łysienie usuwa „Esencja Chinowo-Chmielewa” i „Mydło Chinowo-Chmielewa” (z Kogutkiem). Sprzedają apteki, sklepy apteczne. Główny skład Apteka Gąseckiego, ul. Freta Nr. 16. o-1695 Wyzd. Zdr. Publ. Nr. 154.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU!
DIK. Stanisław Banel i S-ka
Wilno, Mickiewicza 23. Telefon 849
Poleca na Święta Wielkanocne po cenach najniższych **Wina** z działu gastronomicznego
Francuskie oryginalne Węgierskie Włoskie Hiszpańskie i portugalskie Miody stare Whisky oryginalne Koniaki Starki Likieri Rummy
Owoce świeże i suszone Orzechy Migdały Rodzynki Cyklaty Czekolady i kakao Biskvioty Kawa Brazylijska, stale świeża Herbaty Waniłki i szafran
Różne konserwy
Mąka Świąteczna „B-cia Krausse” w oryg. woreczkach po 10 i 5 kg.
Niezrównanej dobroci **WINA OWOCOWE** od Zł. 2 — za but. Kruszwickie H. Makowskiego i „Zakrzemieć” hr. A. A. Potockich i in. firm.
Indyki tuczone.
Dostawa do domów gratis. Przy większych zakupach rabaty.

Fortepiany, pianina i fisharmonje
Najwyższe nagrody na Targach Północnych w Wilnie — Złote medale
K. Dąbrowska.
Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.
Wielki wybór krajowych zagranicznych instrumentów, tylko gwarantowane jakości. Ceny reklamowe.

FORMY twarogowe (na paschy) na baby i tortowe
BLACHY na placki i mazurki
Młynki do migdałów
POLECA po cenach przystępnych
S. H. KULESZA
Wilno, Zamkowa 3.

MLYN
firma poważna poszukuje „przedstawiciela” na Wilno i okręg. Otwarte składac w redakcji pisma pod „Mlyn”

Bank dla Handlu i Przemysłu
w Warszawie Agentura w Wilnie przy ulicy Wielkiej Nr. 66 podaje do wiadomości, iż w dniu 27 marca 1929 r. o godzinie 10 rano odbędzie się licytacja ruchomości — biurowej, urzędniczej i kas ogniowatych.

Gwoli wygodzie Sz. Publiczności, firma **„OPTYFOT”** WILNO WIELKA 66
Właściciele Bracia Olkienicy (najstarsza i największa) firma, optyczno-okulistyczna w całej okolicy
otworzyła **FILBĘ** przy ul. MICKIEWICZA Nr. 11-a
Akuratne wykonanie okularów według przepisu lekarzy-okulistów. Przybory i aparaty fotograficzne. Radio-aparaty i Radio-sprzęt.

PROSEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
KOWALSKINA
USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

UWAGA
Skład Apt. „Farma”
dawn. J. B. SEGALL
przy ul. Zamkowej 26 tel. 10-23.
Poleca po cenach reklamowych w dużym wyborze perfumeryj i kosmetykę pierwszorzędnych firm oraz toaletowe i gospodarze przedmioty.
Prosimo się przekonać

UWAGA!
Na większe źródło zakupu
MĘSKIE KAPELUSZY NAJLEPSZYCH FABRYK
oraz **PALT GABARDINOWYCH** światowej marki „Pewu” i innych.
H. SWIRSKI, Niemiecka 37.
WYBÓR DUŻY. — CENY KONKURENCYJNE.